
Pomoc publiczna

Na co należy zwrócić uwagę przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu?

Projektodawcy powinni przede wszystkim zapoznać się z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej. Pomoc publiczną (pomoc państwa) w prawie wspólnotowym reguluje Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 roku uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art.87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych). Natomiast w krajowym porządku prawnym kwestia przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL została uregulowana w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 roku w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. z 2008R., nr 90, poz. 557) zmienione rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 roku (Dz. U. z 2008r., nr 224, poz.1484).

Ponadto należy podkreślić, iż Projektodawcy powinni przeanalizować zapisy ujęte w Dokumentacji konkursowej oraz w Zasadach udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dobrym rozwiązaniem przed złożeniem wniosku aplikacyjnego jest wykonanie tzw. testu pomocy publicznej, a następnie przeanalizowanie projektu pod kątem zgodności z przepisami o pomocy publicznej.

W razie wątpliwości należy skontaktować się z MJWPU w celu uniknięcia błędów, a tym samym negatywnej oceny wniosku aplikacyjnego.

Jakie poziomy udzielania pomocy publicznej mogą wystąpić w projektach realizowanych w ramach PO KL

a. gdy IOK udziela pomocy publicznej beneficjentowi, który realizuje projekt na własne potrzeby (projektodawca – beneficjent pomocy publicznej i przedsiębiorca korzystający np. ze szkoleń/doradztwa to ten sam podmiot) lub w sytuacji gdy projekt jest realizowany na potrzeby innego przedsiębiorcy/ów powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo, gospodarczo;

b. gdy projektodawca (operator pomocy publicznej) realizuje projekt i udziela pomocy publicznej innemu podmiotowi/om, dla których realizuje np. szkolenia/doradztwo (projektodawca i przedsiębiorca/y korzystający ze szkoleń/doradztwa to odrębne podmioty).

Należy podkreślić, iż MJWPU zdecydowanie odradza realizację projektów, w których projektodawca, w ramach jednego projektu, chciałby przeszkolić innych przedsiębiorców (jako operator pomocy publicznej) oraz jednocześnie przeszkolić swoich pracowników, ponieważ przedstawienie prawidłowej konstrukcji budżetu w takiej sytuacji jest niemożliwe. Ponadto w takiej sytuacji trudno byłoby rozdzielić koszty, które powinien pokryć (z odpowiednią intensywnością) przedsiębiorca/y, a które projektodawca.

Jak powinien wyglądać montaż finansowy projektu, w którym występuje pomoc publiczna?

W przypadku projektu realizowanego na potrzeby określonego przedsiębiorcy wszystkie wydatki projektu powinny zostać objęte regułami pomocy publicznej. Inaczej jest w przypadku, gdy w projekcie występuje tzw. operator pomocy publicznej. Z takim przypadkiem mamy do czynienia gdy instytucja X organizuje szkolenia otwarte dla wielu przedsiębiorstw. Wówczas pomocą publiczną objęte są jedynie wydatki dotyczące samego szkolenia.

W projektach z pomocą publiczną należy pamiętać o wypełnieniu pkt. 4.3 (wkład własny) w budżecie

ogólnym projektu oraz wiersza „wkład prywatny” w budżecie szczegółowym projektu. Ponadto wkład prywatny w budżecie ogólnym oraz szczegółowym musi być wskazany w identycznej wysokości.

Jak należy traktować wydatki w ramach cross-financingu w projektach z pomocą publiczną?

Zgodnie z Wytocznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL cross-financing może dotyczyć tylko tych kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu i stanowi logiczne uzupełnienie działań w ramach PO KL.

Mając powyższe na uwadze Instytucja Zarządzająca stoi na stanowisku (pismo z dnia 20.01.2009 roku, znak: DZF-I-9220-360-PM/09), że wydatki ponoszone przez Beneficjenta w ramach cross-financingu należy traktować jako wydatki niezbędne do realizacji projektu, tym samym należy przyjąć, że podmiot realizujący dany projekt nie poniósłby powyższych wydatków, gdyby nie były one bezpośrednio powiązane z projektem realizowanym na rzecz innego podmiotu będącego bezpośrednim odbiorcą pomocy. W konsekwencji należy uznać, że wydatki ponoszone w ramach cross-financingu nie prowadzą do przysporzenia bezpośredniej korzyści na rzecz Beneficjenta, i w związku z tym nie mają wobec nich zastosowania obowiązujące reguły pomocy publicznej. W związku z powyższym należy podkreślić, iż w takiej sytuacji wydatki objęte cross-financiem powinny zostać w całości wyłączone spod reguł udzielania pomocy publicznej oraz objęte dofinansowaniem w ramach realizowanego projektu.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na wyjątki od powyższej zasady, a mianowicie:

a. gdy projekt realizowany jest przez Beneficjenta będącego równocześnie beneficjentem pomocy publicznej. W przypadku, gdy projekt realizowany jest samodzielnie przez beneficjenta pomocy publicznej na rzecz własnych pracowników wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powinny zostać objęte w całości pomocą de minimis, zgodnie z art. 31 ust.1 pkt. 1-4 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 roku w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;

b. gdy projekt realizowany jest na potrzeby danego przedsiębiorcy lub przedsiębiorstw powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo. W takiej sytuacji wydatki w ramach cross-financingu powinny być również objęte w całości regułami pomocy de minimis.

Jak należy rozumieć pomoc na doradztwo oraz do kogo taka forma wsparcia jest skierowana?

Celem doradztwa powinno być rozwiązanie lub przedstawienie rozwiązania konkretnego problemu, zaś jego efektem opracowanie i/lub wdrożenie określonych usprawnień i działań w obszarze objętym usługą doradztwa. Usługa doradcza nie może stanowić elementu stałej lub okresowej działalności ani też bieżących kosztów operacyjnych przedsiębiorstwa, takich jak np. usługi w zakresie doradztwa podatkowego, regularne usługi prawne, usługi w zakresie reklamy.

Pomoc na zakup usług doradczych świadczonych przez podmioty zewnętrzne może być udzielana jedynie na rzecz przedsiębiorstwa z sektora MMŚP z uwagi na zakaz udzielania pomocy publicznej na doradztwo dużemu przedsiębiorcy w ramach tzw. wyłączeń blokowych.

Jaka powinna być konstrukcja budżetu w projekcie z pomocą publiczną na zakup usługi doradczej, gdzie Projektodawca jest równocześnie beneficjentem pomocy publicznej na doradztwo?

W sytuacji gdy Projektodawca jest równocześnie beneficjentem pomocy publicznej (w ramach realizowanego przez siebie projektu dokonuje dla siebie zakupu zewnętrznej usługi doradczej) lub gdy projekt jest realizowany na potrzeby konkretnego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo, do wydatków kwalifikowanych objętych regułami pomocy publicznej należy zaliczyć również wydatki bezpośrednio związane z obsługą projektu. Wydatki ogólne związane z realizacją projektu doradczego, jak np. koszty zarządzania, promocji, obsługi księgowej, administracyjno-biurowej itp. nie kwalifikują się do objęcia pomocą na zakup usługi doradczej. W związku z powyższym tego typu wydatki powinny zostać objęte pomocą de minimis.

Jak należy rozumieć doradztwo (konsultacje) związane ze szkoleniem?

Doradztwo (konsultacje) związane ze szkoleniem ma charakter ogólny i jest udzielane w trakcie szkolenia lub w zdefiniowanym okresie po jego zakończeniu. Konsultacje w ramach szkolenia mogą dotyczyć np. opracowania programu szkoleniowego.

W związku z powyższym doradztwo związane ze szkoleniem, które objęte jest regułami pomocy publicznej na szkolenia, należy odróżnić od pomocy publicznej na zakup usługi doradczej od podmiotu zewnętrznego.

Jak należy traktować wydatki ogólne związane z obsługą projektu, gdy zakłada on realizację zarówno szkoleń, jak i doradztwa?

W przypadku projektów mieszanych, w których występują zarówno elementy doradztwa, jak i pomocy na szkolenia, koszty obsługi projektu powinny zostać objęte pomocą na szkolenia oraz pomocą de minimis proporcjonalnie do kosztów szkolenia oraz kosztów zakupu usługi doradczej w ramach projektu. Przykładowe wyliczenie w tym zakresie znajduje się w Zasadach udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL z dnia 8 lipca 2009 roku.

Jakiej wysokości powinny być wydatki ogólne w projekcie?

Zgodnie z § 22 ust. 1 pkt.7 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 maja 2008r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL koszty ogólne związane z realizacją szkolenia, w tym koszty obsługi administracyjno-księgowej i finansowej, koszty wynajmu, wyłącznie w przypadku, gdy projekt jest realizowany przez projektodawcę – beneficjenta pomocy publicznej albo na potrzeby danego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo oraz wynagrodzenia beneficjentów pomocy lub pracowników beneficjentów pomocy oddelegowanych na szkolenia, obliczone za czas ich faktycznego uczestnictwa w szkoleniu nie mogą przekroczyć wartości pozostałych wydatków kwalifikowanych, wskazanych w § 22 ust. 1 pkt. 1-6 w. rozporządzenia.

Jakie są dopuszczalne formy wkładu prywatnego?

Pracodawca delegując swojego pracownika na szkolenie musi wnieść odpowiednią część wartości szkolenia w postaci wkładu prywatnego. Wkład prywatny w projektach objętych pomocą publiczną w ramach PO KL może zostać wniesiony przez beneficjenta pomocy jako:

- a. wkład pieniężny (gotówkowy);
- b. wkład w postaci wynagrodzeń pracowników- beneficjentów pomocy.

Należy jednak podkreślić, że beneficjent pomocy publicznej może wnieść wkład prywatny w postaci wynagrodzeń pracowników, ale jedynie obliczony za czas ich faktycznego uczestnictwa w szkoleniu i dodatkowo do wysokości wymaganego wkładu, obliczonego zgodnie z wzorem wskazanym w Zasadach udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL. Tym samym wkład prywatny w postaci wynagrodzeń pracowników za czas ich faktycznego uczestnictwa w szkoleniu nie może być zawyżony.

Ponadto należy wskazać, że Instytucja Zarządzająca w piśmie z dnia 17 września 2009r., znak: DZF-I-9220-174-PM/09 dopuszcza możliwość wnoszenia wkładu prywatnego w postaci wynagrodzeń również w przypadku przedsiębiorców oraz osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, pod warunkiem, że wkład ten zostanie należycie udokumentowany przez przedsiębiorcę, w tym na podstawie dokumentów stanowiących podstawę do rozliczenia z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędem Skarbowym.

Jak wyliczyć wkład prywatny?

Niezależnie od tego jaki wzór z Zasad udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL byśmy zastosowali do obliczenia wartości wkładu prywatnego, zawsze powinna nam wyjść taka sama wartość. W związku z powyższym MJWPU zaleca zastosowanie następującego wzoru:

$WPP \times (100\% - X\%)$

WPP- wartość wszystkich wydatków objętych pomocą publiczną (łącznie z wynagrodzeniami, jeśli występują)

X% - intensywność pomocy publicznej

Należy przypomnieć, że w przypadku projektów „otwartych” wynagrodzenia powinny być podzielone na wynagrodzenia przypadające na mikro/małych/średnich i dużych przedsiębiorców. Projektodawca musi pamiętać o podaniu liczby pracowników/uczestników szkoleń w rozbiciu na pracowników poszczególnych przedsiębiorstw (tj. mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa).

Ponadto należy pamiętać, że liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem, jak również liczba pracowników objętych wsparciem, podane we wniosku aplikacyjnym powinny być kompatybilne (np. w pkt. 3.2, 3.2.1, metodologii wyliczenia dofinansowania i wkładu prywatnego oraz w innych punktach wniosku aplikacyjnego).

W jakiej sytuacji poziom intensywności pomocy publicznej ulega zwiększeniu?

10% bonus dotyczy jedynie zwiększenia intensywności pomocy dla biorących udział w projekcie pracowników w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawnych, a nie dla wszystkich pracowników biorących udział w projekcie. Definicje ww. pracowników znajdują się w rozporządzeniach wskazanych w pytaniu nr 1.

Czym jest efekt zachęty?

Każdy wniosek aplikacyjny podlega ocenie przez Komisję Oceny Projektów pod kątem zgodności z przepisami o pomocy publicznej. Jednym z warunków dopuszczalności udzielania pomocy publicznej jest spełnienie efektu zachęty. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w rozporządzeniu blokowym Komisji (WE) nr 800/2008, jak również w Zasadach udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL. Przedmiotowa kwestia jest niezwykle istotna w przypadku dużych przedsiębiorstw, które zobowiązane są do przygotowania w formie dokumentu wewnętrznego analizy wykonalności projektu na wypadek otrzymania pomocy oraz bez jej udziału. Duży przedsiębiorca ubiegający się o pomoc publiczną powinien sporządzić ww. dokument przed

złożeniem wniosku aplikacyjnego.